

فارسی ۲

۱- معنی چند واژه درست نیست؟

(جنون: شوریدگی)، (چنبره زدن: حلقه زدن)، (کورسو: نور اندک)، (خصال: خصلت بد)، (طاقت فرسا: غیر قابل تحمل)، (موزون: خوش نوا)، (مقرر: معلوم)، (ولایات: جمع ولی)

۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲- معنای واژه «کران» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) کشتی هر که در این لجه خون خوار افتاد / نشنیدیم که دیگر به کران می آید
- ۲) چو شد دوخته یک کران از دهانش / بماند از شگفتی به بیرون زبانش
- ۳) چنان سفینه صبرم شکست و آب گرفت / که هیچ تخته از آن بر کران نمی آید
- ۴) ز بحر عشق اگرت دست می دهد خواجه / کنار گیر که آن را کران نمی بینم

۳- کدام عبارت‌ها دارای غلط املائی هستند؟

- الف) همین ستاره است که سعادت‌ی خالی از نحوست اعطا همی کند در حالی که رومیان بر مبنای طبایع حکم می کنند.
- ب) طوایف وحوش بر آن قرار دادند که آهوئی را نصب کنند و وسائط سوگند و استظهار به شرایط وفا مؤکد گرداند.
- ج) در تحسین سخن بزرگ‌مهور مبالغت نمودند و ملک او را سلت گران فرمود از نقود و جواهر و کسوت‌های خاص.
- د) چون مجمع به عوام و خواص آراسته گشت، زیرک زبان فصاحت و ابروی سباح‌ت بگشاد.

۱) ج - د (۲) الف - ب (۳) ب - ج (۴) د - الف

۴- کدام بیت فاقد غلط املائی است؟

- ۱) غازیان کشتند کافر را به تیغ / هم در آن ساعت ز حمیت بی دریغ
- ۲) دل رعیت و چشم هشم به دولت تو / به بزم و رزم تو بر شادی و نشاط آسود
- ۳) بدان هلاوت بی مر و تنگ‌های شکر / که تعبیه است در آن لعل شکرافشان‌ت
- ۴) گر من نکوشمی به تواضع نبینمی / از هر خسی مزلت و از هر کسی عنا

۵- پدیدآورنده کدام اثر در برابر آن نادرست است؟

«عباس میرزا، آغازگری تنها (مجید واعظی)، تحفه الاحرار (عطار)، زندان موصل (کامور بخشایش)، تذکرة الاولیا (جامی)، مرصادالعباد (نجم‌الدین کبری)، زندگانی جلال‌الدین محمد (بدیع‌الزمان فروزان‌فر)، اسرار التوحید (محمد بن منور)»

۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶- در کدام ابیات هر دو آرایه «تناقض» و «تکرار» به کار رفته است؟

- الف) بر مه فکنده برقع شب‌رنگ روزپوش / مه را که دید ساخته از تیره‌شب نقاب؟
- ب) خسروانند گدایان لب شیرینت / خسرو آن است که او را چو تو شیرینی هست
- ج) خواجه اگر بقا طلبی از فنا مترس / چون بنگری فنای تو عین بقای توست
- د) گمان برند کسانی که خام طبعانند / که کار ما ز می پخته خام خواهد بود
- ه) غریق بحر مودت ز سیل نگریزد / حریق آتش مهر از دخان نیندیشد

۱) د - الف (۲) ب - ج (۳) ه - ج (۴) الف - ب

۷- همه آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

«مذاق جانش ز تلخی غم شود ایمن / کسی که شکر شکر تو در دهان گیرد»

- ۱) اغراق، حس‌آمیزی، جناس، استعاره
- ۲) کنایه، استعاره، تکرار، تشبیه
- ۳) تکرار، کنایه، مراعات نظیر، حس‌آمیزی
- ۴) تضاد، حس‌آمیزی، تشبیه، کنایه

۸- تعداد استعاره در کدام بیت بیشتر است؟

- ۱) دوش لعلش عشوه‌ای می داد حافظ را ولی / من نه آنم کز وی این افسانه‌ها باور کنم
- ۲) ای غنچه خندان چرا خون در دل ما می کنی؟ / خاری به خود می بندی و ما را ز سر و می کنی
- ۳) مرا در خانه سروی هست کاندز سایه قدش / فراغ از سرو بستانی و شمشاد چمن دارم
- ۴) به جز آن نرگس مستانه که چشمش مرصاد / زیر این طارم فیروزه کسی خوش نشست

۹- در عبارت زیر چند صفت وجود دارد؟

«از همان اوایل قرن دوم هجری، عده‌ای معبود از مردان هنرور و نگارگر به خلق آثار تمثیلی و حماسی مضامین مربوط به شرح دلاوری و فداکاری شهدای کربلا به شکل ابتدایی آن پرداختند و به دنبال این حرکت واژه‌های شبه‌خوانی و تعزیه و غم‌نامه‌های مذهبی در ادب فارسی راه یافت.»

۱) یازده ۲) دوازده ۳) سیزده ۴) چهارده

۱۰- تعداد جمله مرکب در کدام بیت بیشتر است؟

- ۱) من اگر نیکم و گر بد تو برو خود را باش / هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت
- ۲) اگر به روی تو هر روز مهرم افزون است / نشاط دل نبود جز به مهر روزافزون
- ۳) حیات چیست؟ بقایی فنا در او مضمحل / ممات چیست؟ فنا بی بقا در او مضمون
- ۴) یار اگر طالب درد تو بود درمان چیست؟ / از دوا روی بتاب و الم از دست مده

۱۱- در کدام بیت شیوه بلاغی به کار نرفته است؟

- ۱) گر چه آن خسرو خوبان ندهد داد کسی / خاک بر سر کن و پای علم از دست مده
- ۲) در فنا محو شو و گنج بقا حاصل کن / بگذر از ملک وجود و عدم از دست مده
- ۳) و گر از پای فتادی و نشد کارت راست / آن سر زلف پر از پیچ و خم از دست مده
- ۴) اگر از توبه و سالوس ندامت داری / با ندیمان به سر آر و ندم از دست مده

۱۲- نقش واژه قافیه در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) دامن محمل براندازی مه محمل‌نشین / یا بگو با ساریان تا بازدارد عین را
- ۲) تا نپنداری که گویم لاله چون رخسار توست / کی به گل نسبت کند رامین جمال ویس را
- ۳) چون به تلبیس به دام آوردی اکنون چاره نیست / بگذر از تزویر و بگذار ای پسر تلبیس را
- ۴) جان بده تا محرم خلوتگه جانان شوی / تا نمیرد کی به جنت ره دهند ادریس را

۱۳- در همه ابیات به جز نقش تبعی به کار رفته است.

- ۱) گر از بنفشه و سنبل وفا طلب دارند / معین است که سوداست عندلیبان را
- ۲) دل اگر خدانشناسی همه در رخ علی بین / به علی شناختم من به خدا قسم خدا را
- ۳) هر آن کس را که دنیا دام باشد / شیاطین جملگی بر بام باشد
- ۴) امشب به رمز بزرگ رهایی رسیدم / آزادم از هر چه غیر از تو آزاد امشب

۱۴- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) چو از تموج بحرین چشمم آگه شد / چو نیل گشت ز رشک آب دجله بغداد
- ۲) قدرت و ملک و صنعت خیره دعوی چون کنی؟ / چون خود از ماندن در این مصنوع خانه عاجزی
- ۳) خاک شد کسری و از هر دل برون شد مهر او / در مداین از بنای قصر او اطلال ماند
- ۴) به آن چه می‌گذرد دل منه که دجله بسی / پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد

۱۵- مفهوم بیت زیر در کدام بیت آمده است؟

«جهد بر توست و بر خدا توفیق / زان که توفیق و جهد هست رفیق»

- ۱) جذبۀ توفیق خواهی در سبکباری بکوش / کهربا با دانه نتواند ربودن کاه را
- ۲) شد به لب واکردنی گنجینه گوهر، صدف / در تلاش رزق، آدم بی‌دهن باشد چرا؟
- ۳) زین تن خاکی به جد و جهد رستن مشکل است / رشته جان را به زور خود گسستن مشکل است
- ۴) چون حلقه دیده نگران شو تمام عمر / شاید به روی خود در توفیق واکنی

۱۶- مفهوم «ما به فلک بوده‌ایم یار ملک بوده‌ایم / باز همان‌جا رویم جمله که آن شهر ماست» با کدام بیت متناسب نیست؟

- ۱) طایر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق / که در این دامگه حادثه چون افتادم
- ۲) تو را ز کنگره عرش می‌زند صغیر / ندانم که در این دامگه چه افتاده است
- ۳) که ای بلند نظر شاهباز سدره نشین / نشیم تو نه این کنج محنت آباد است
- ۴) بزمگاهی دل‌نشین چون قصر فردوس برین / گلشنی پیرامنش چون روضه دارالسلام

۱۷- بیت «نایم افزود و آبرویم کاست / بینوایی به از مذلت خواست» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- ۱) در حفظ آبرو ز گهر باش سخت‌تر / کاین آب رفته باز نیاید به جوی خویش
- ۲) ز خواری و مذلت نیست پروا کامجویان را / که چندین عیب بر خود از طمع‌کاری گدا بندد
- ۳) قد نهال خم از بار منت ثمر است / ثمر قبول مکن سرو این گلستان باش
- ۴) همیشه سرو تهی‌دست از آن بود سرسبز / که هیچ چشم به دنبال بی‌نوایی نیست

۱۸- مفهوم بیت زیر از کدام گزینه یافت می‌شود؟

«پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست / آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست»

- ۱) سوز پنهان درون است این که پیدا می‌شود / گه به لب‌هایم چو شعر و گه به چشمانم چو اشک
- ۲) آن چه تا روز جزا در پرده شب مختفی است / پیش علم او بود چون روز روشن، آشکار
- ۳) چند باشی همچو خون مرده پنهان زیر پوست؟ / همتی کن پوست را بشکاف در خود چون انار
- ۴) نمی‌شود ز نظر چشم شوخ او غایب / به هر طرف که روم این ستاره در پیش است

۱۹- مفهوم کدام بیت‌ها یکسان است؟

الف) رهنورد شوق آسایش نمی‌داند که چیست / سنگ ره منزل نگردد کاروان عشق را

ب) نامه و قاصد نمی‌خواهند بی‌تابان شوق / نیست مکتوبی به غیر از بال و پر پروانه را

ج) نگردد قطع راه عشق، بی‌شوق / که پای خفته نتوان ره بریدن

د) عذر ننوشتن مکتوب من است که شوق / بیش از آن است که تحریر توانم کردن

ه) دو روزی شوق اگر از پا نشیند / شود ارزان متاع سرگرانی

- ۱) ج - ه ۲) ب - د ۳) الف - ه ۴) د - ج

۲۰- متن زیر با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت.»

- ۱) غم ایمان خویش خور که تو را / روز محشر امان به ایمان است
- ۲) ترک عمل بگفتم و ایمن شدم ز عزلت / بی‌چیز را نباشد اندیشه از حرامی (= راهزن)
- ۳) غمگین مباش چون خط بطلان نمی‌توان / بر سرنوشت خویش ز چین جبین زدن
- ۴) دامن دوست به دست آر و ز دشمن بگسل / مرد یزدان شو و فارغ گذر از اهرمنان